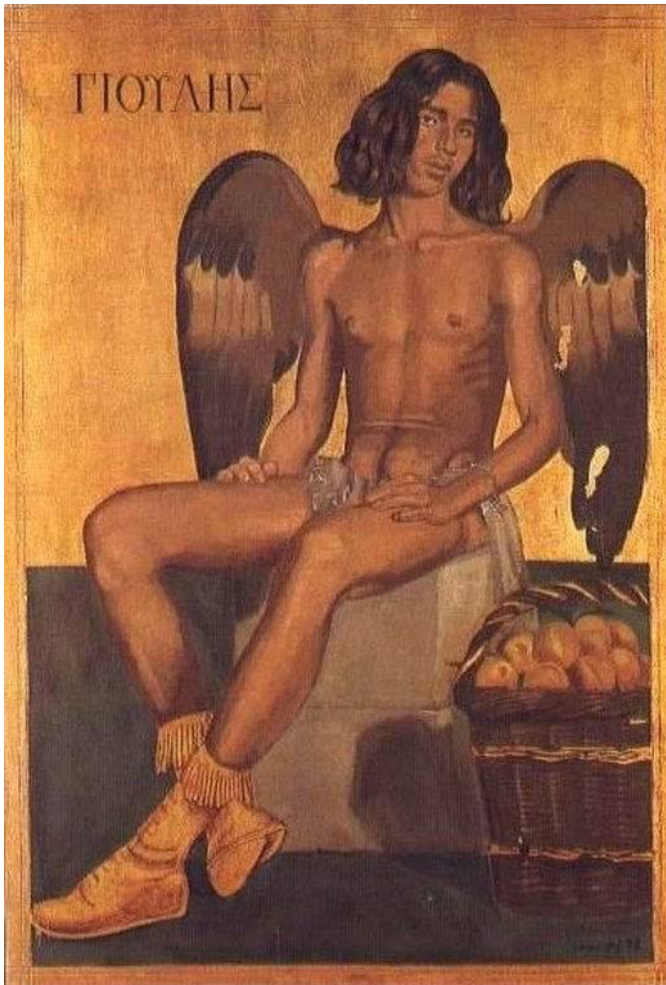




Ο Ιούλιος ή Ιούλης ή Θερνόν (ποντιακά, συναντάται και ως Χορτοθέρτζ), είναι ο έβδομος μήνας του έτους κατά το Ιουλιανό και το Γρηγοριανό Ημερολόγιο και έχει 31 ημέρες.

Στη αρχαία Ρώμη ονομάζονταν Quintilis, δηλαδή πέμπτος. Αργότερα, όμως, ο Αύγουστος Καίσαρας για να τιμήσει τον Ιούλιο Καίσαρα του έδωσε το όνομα Ιούλιος.

Στο αττικό ημερολόγιο ήταν ο πρώτος μήνας του έτους και ονομάζονταν Εκατομβαιών διάρκειας 30 ημερών που αντιστοιχεί με το χρονικό διάστημα από 23 Ιουνίου έως τις 23 Ιουλίου. Είναι ο ενδέκατος μήνας κατά το Εκκλησιαστικό ημερολόγιο που αρχίζει τον Σεπτέμβριο, και ο πέμπτος κατά το παλαιό ρωμαϊκό ημερολόγιο.

Ο Ιούλιος στην Ελληνική λαογραφία

Οι εποχιακές αλλαγές είχαν για τους αρχαίους τεράστια σημασία, ιδιαίτερα μετά την εμφάνιση της γεωργίας αφού η σπορά, η συγκομιδή και οι άλλες γεωργικές ασχολίες εξαρτιόνταν από τις αλλαγές των εποχών. Λόγω των γεωργικών αυτών ασχολιών ο Ιούλιος ονομάζεται και Αλωνάρης ή Αλωνιστής αφού στον μήνα αυτό γίνεται το αλώνισμα των δημητριακών. Παλαιότερα, όταν δεν υπήρχαν οι σύγχρονες μηχανές οι γεωργοί μας καθάριζαν από τα αγριόχορτα το αλώνι που βρίσκονταν σε μέρος που να το φυσούν οι περισσότεροι άνεμοι και ήταν στρωμένο με πέτρα ή συχνότερα με χώμα.

Το αλώνι είχε σχήμα κυκλικό και στη μέση βρίσκονταν το «στρέντζερο» ή το «strogero», το ξύλινο δοκάρι γύρω από το οποίο έτρεχαν τα ζώα που θα αλώνιζαν τα στάχια. Τα βόδια, τα άλογα, τα γαϊδούρια ή τα μουλάρια που χρησιμοποιούνταν ήταν ζεμένα το ένα δίπλα στο άλλο και γυρνούσαν γύρω από το κεντρικό στύλο ποδοπατώντας έτσι τα στάχια. Πολλές φορές χρησιμοποιούσαν και την «δοκάνα», μια ειδικά διαμορφωμένη πλατφόρμα που θρυμματίζει τα στάχια. Κατόπιν με ένα δικράνι σαν φτυάρι ξεκινούσε το λιχνισμα, η διαδικασία που ξεχώριζε τον καρπό από το άχυρο με την βοήθεια του ανέμου. Σύμφωνα, πάντως, με τα έθιμα του αλωνισμού δεν κάνει να έρθει στο αλώνι γυναίκα με ρόκα γνέθοντας γιατί «είναι ξωτικά και διώχνει τον άνεμο και δεν μπορούν να ανεμίσουν (λιχνίσουν)». Πολλά από τα έθιμα αυτά προέρχονται μάλιστα από τα αρχαιοελληνικά Θαύσια, προς τιμήν της Δήμητρας. Με το λιχνισμα, όμως, συνδέεται και ο προφήτης Ηλίας που διαφεντεύει τους ανέμους, γι' αυτό άλλωστε ο Ιούλιος ονομάζεται και Αηλιάτης ή Αηλιάς.

Παροιμίες για τον Ιούλιο

Αλωνάρη με τ' αλώνια και με τα χρυσά πεπόνια.

Από τ' Αη-Λιος ο καιρός γυρίζει αλλιώς.

Γαμπρός αλωναριάτικος, κακό χειμώνα βγάνει.

Έτσι το 'χει το λινάρι να ανθεί τον Αλωνάρη.

Η καλή αμυγδαλιά ανθίζει το Γενάρη και βαστάει τ' αμύγδαλα όλο τον Αλωνάρη.

Κάλλιο λόγια στο χωράφι , παρά ντράβαλα (φασαρίες) στ' αλώνι.

Κάτσε κότα το Γενάρη και παπί τον Αλωνάρη.

Κότα πίτα το Γενάρη, κόκορα τον Αλωνάρη.,

Κότα, χήνα το Γενάρη και παπί τον Αλωνάρη.

Μικρό- μικρό τ' αλώνι μου, και να 'ναι μοναχικό μου.

Ο άη- Λιας κόβει σταφύλια και η αγία Μαρίνα σύκα.

Ο Θεριστής θερίζει, ο Αλωνάρης αλωνίζει κι ο Αύγουστος ξεχωρίζει.

Όρνιθα το Γενάρη, κέφαλος τον Αλωνάρη.

Που μουχτάει τον Χειμώνα? χαίρεται τον Αλωνάρη.

Που μοχθεί το χειμώνα χαίρεται τον Αλωνάρη.

Πρωτόλη (Ιούνιε), Δευτερόλη (Ιούλιε) μου, φτωχολογιάς ελπίδα.

Στο κακορίζικο χωριό τον Αλωνάρη βρέχει.

Τ' Αλωναριού τα κάματα (δυνατή ζέστη), τ' Αυγούστου τα λιοβόρια (ζεστός δυνατός ανατολικός άνεμος).

Την ημέρα τ' άη -Λιός παίρνει ο καιρός αλλιώς.

Της αγιά Μαρίνας ρώγα και του άη -Λιός σταφύλι. (δηλαδή το σταφύλι ωριμάζει αργότερα από τη σταφίδα)

Της Αγιάς Μαρίνας ρούγα και του Άη Λια σταφύλι και του Αγίου Παντελεήμονα γιομάτο το κοφίνι.

Το τραγούδι του Θεριστή, η χαρά του Αλωνιστή.

Τον Αλωνάρη δούλευε καλό χειμώνα να έχεις.

Τον Αλωνάρη έβρεχε στον ποτισμένο τόπο.

Χιόνισε μέσα στο Γενάρη, να οι χαρές του Αλωνάρη.

Πηγή: Βικιπαίδεια, Σαν σήμερα